

Rapport 20 augustus 2003

Special Noordzee

Datum behandeling Ovw: 2 juli 2003¹

Kenmerk: OVW-OWN-2003/267

Aanleiding

De aanleiding voor deze Special Noordzee van het Overlegorgaan Waterbeheer en Noordzee-aangelegenheden (OWN) was tweeledig:

1. de deelnemers van het OWN willen meer aandacht voor Noordzee-onderwerpen,
2. het Rijk brengt in 2003 en 2004 een aantal beleidsproducten voor de Noordzee uit.

Het doel van de Special Noordzee is vanuit concrete, maatschappelijke problemen bouwstenen aandragen voor de beleidsproducten van het Rijk.

Advies

De maatschappelijke organisaties in het OWN brengen de volgende hoofdpunten naar voren:

- *De rol van de overheid voor de Noordzee*

Het OWN verwacht van de overheid een heldere en duidelijke rol voor de Noordzee. Daarbij dient voor eenieder duidelijk te zijn hoe de verantwoordelijkheden voor beleid en beheer verdeeld zijn binnen de overheden en departementen.

Het OWN verwacht van de overheid het volgende:

- duidelijkheid over de vergunningverlening en het afwegingskader dat daarbij gehanteerd wordt, alsook over de inhoudelijke onderbouwing daarvan,
- tijdige en correcte implementatie van de internationale richtlijnen, daarbij rekening houdend met de concurrentiepositie van de Nederlandse ondernemer (level playing field),
- goede controle op de naleving van de wet- en regelgeving en handhaving daarvan,
- monitoring van de (cumulatieve) effecten op de omgeving van nieuwe activiteiten of functies op de Noordzee.

Tot slot wordt verwacht dat de overheid over bovenstaande punten helder, duidelijk en tijdig communiceert naar de betrokkenen.

- *Integrale discussie over de Noordzee*

Er bestaat een behoefte aan een discussie over de Noordzee vanuit een integrale invalshoek. Deze discussie dient in te gaan op de onderlinge verhouding van de diverse functies en activiteiten, alsook over de (inter)nationale rol van de overheid voor de Noordzee.

---

¹ Aan de OWN-Special Noordzee hebben de volgende maatschappelijke organisaties en overheden deelgenomen: ANWB, Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving, Ecofys, E-Connection Project B.V., FODI, KVRN, Ministerie van EZ, Ministerie van LNV, Ministerie van V&W (DGW, DGG, RWS), Ministerie van VROM, NOGEPa, NVZ, Productschap Vis, Raad voor Verkeer & Waterstaat, VBKO, RMNO, Stichting De Noordzee, Waddenvereniging.

Rapport blad 2 van 10

Over de vraag of de resultaten van deze discussie vastgelegd moeten worden in een instrument als een integrale visie of een integrale wet voor de Noordzee bestaat geen eenduidigheid. Voor de diverse sectoren bestaat namelijk over het algemeen voldoende wet- en regelgeving en is er geen behoefte aan extra regelgeving. Daar staat tegenover het besef dat een dergelijke actie een opschooneffect kan hebben. Vrees voor extra wet- en regelgeving mag deze discussie in ieder geval niet in de weg staan.

- *Oplossingsrichtingen voor de problematiek in diverse sectoren*

Bovengenoemde hoofdlijnen zijn gesignaleerd tijdens de bespreking van een aantal belangrijke problemen in diverse sectoren in de Noordzee. Concreet wordt per sector hieronder aangegeven wat van de overheid verwacht wordt, teneinde de problematiek op te lossen.

Zwemwater

Van de rijksoverheid wordt verwacht dat ze op Europees niveau stevig inzet op een spoedige herziening van de Europese Zwemwaterrichtlijn op basis van de laatste stand van het wetenschappelijk onderzoek inzake de volksgezondheid en in haar huidige beleid op deze herziening anticipeert. Daarnaast dient de overheid zorg te dragen voor een goede naleving van de wet- en regelgeving en de problemen op te lossen met de rioolwaterzuiverings-installaties en overstorten. Tot slot dient de communicatie en informatievoorziening richting de recreant sterk te verbeteren.

Oppervlaktedelfstoffenwinning

Van de rijksoverheid wordt verwacht dat deze zo spoedig mogelijk duidelijkheid geeft over het beleid dat ze gaat voeren voor oppervlaktedelfstoffenwinning op de Noordzee. Daarbij dient helderheid gegeven te worden in de randvoorwaarden waarbinnen marktwerking in deze sector plaats dient te vinden.

Scheepvaart

Van de rijksoverheid wordt verwacht dat ze zorgt voor een goede naleving van de wet- en regelgeving, en het interdepartementale overleg en het overleg met andere overheden versterkt. Daarnaast wordt verwacht dat de overheid de internationale richtlijnen correct en tijdig implementeert. Tot slot wordt de kanttekening gemaakt dat de overheid een regisserende rol moet behouden voor deze sector, ook wanneer gestreefd wordt naar meer marktwerking.

Windenergie

Van de rijksoverheid wordt verwacht dat ze zo spoedig mogelijk het moratorium opheft voor het in behandeling nemen van de reeds ingediende vergunningaanvragen voor windenergieparken in de Noordzee. Daarnaast wordt de overheid verzocht zo spoedig mogelijk een helder en duidelijk vergunningverleningstelsel te ontwikkelen op basis waarvan op korte termijn nieuwe vergunningaanvragen behandeld kunnen worden.

Rapport blad 3 van 10

Toelichting

In de Special Noordzee is getracht vanuit de problematiek en mogelijke oplossingsrichtingen rond vier functies in de Noordzee bouwstenen aan te dragen voor de beleidsproducten voor de Noordzee. In deze toelichting worden eerst deze vier functies behandeld, waarbij aandacht bestaat voor de problematiek, de mogelijke oplossingsrichtingen en de gewenste eerste stap van de overheid. Vervolgens worden algemene lijnen en discussiepunten geformuleerd.

Zwemwaterkwaliteit

- **De problematiek**

Er is een trend zichtbaar dat na een periode van hevige regenval het kustwater verontreinigd wordt met faecale bacteriën (faecale streptokokken). Dit gebeurt juist in de zomerperiode, wanneer veel recreanten en toeristen genieten aan het strand. Verwacht wordt dat deze problematiek in de toekomst toeneemt, door meer periodes met hevige regenval als gevolg van de verwachte klimaatveranderingen.

Menselijke en dierlijke ontlasting zijn de oorzaken van de verontreiniging met faecale bacteriën. Menselijke ontlasting kan in het oppervlaktewater terecht komen via uitstroom van rioolwaterzuiveringsinstallaties, door overstort van het rioolstelsel bij hevige regenval of door de recreant zelf. De belangrijkste dierlijke bronnen zijn afspoeling van mest van landbouwgebieden en uitwerpselen van onder andere watervogels. In welke mate deze bronnen bijdragen aan de vervuiling van het zwemwater is nog onduidelijk. Wel is bekend dat deze per locatie verschillen.

Faecale streptokokken kunnen bij bepaalde concentraties risico's opleveren voor de volksgezondheid. Er bestaat voor faecale streptokokken echter geen wettelijke norm in de vorm van een maximaal toelaatbaar risico (MTR). Hierdoor worden de zwemwaterkwaliteitsmetingen niet geanalyseerd op de aanwezigheid van deze bacterie.

- **Mogelijke oplossingsrichtingen**

Er bestaat al veel regelgeving op het gebied van zwemwaterkwaliteit en er is bij de OVN-deelnemers geen behoefte aan extra regelgeving, met uitzondering van een spoedige herziening van de Europese Zwemwaterrichtlijn. Er wordt wel geconstateerd dat de bestaande regelgeving niet altijd nageleefd wordt.

Van de rijksoverheid wordt verwacht dat zij zich op Europees niveau inzet voor de spoedige herziening van de Europese Zwemwaterrichtlijn. In de herziening van deze richtlijn wordt namelijk een norm opgenomen voor faecale streptokokken. Het is nu zaak de normen in de zwemwaterrichtlijn te actualiseren op basis van de laatste stand van zaken van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van volksgezondheid en de herziene richtlijn zo snel mogelijk door het Europees Parlement te krijgen. Op nationaal niveau dient geanticipeerd te worden op deze herziening.

Daarnaast wordt van de rijksoverheid verwacht dat ze de naleving van de wet- en regelgeving beter controleert en handhaaft. Teneinde de handhaving te verbeteren adviseert het OVN de verantwoordelijkheid hiervoor bij één instantie te leggen, bij voorkeur de Inspectie van Verkeer & Waterstaat. Momenteel is de handhaving namelijk te versnipperd. Tevens kan gedacht worden aan het opstellen van handhavingplannen in het kader van het Integraal Beheersplan Noordzee

Rapport blad 4 van 10

2015.

De bronnen van vervuiling dienen aangepakt te worden. Voor de prioriteitstelling in de aanpak is meer inzicht nodig in de bronnen. De ANWB doet daar momenteel onderzoek naar. Van de gemeenten wordt verwacht dat ze investeren in de riolering en dat ze de problematiek met overstorten aanpakken. De provincies dienen de handhaving beter in te vullen. Van de waterschappen worden investeringen verwacht in de rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Tot slot wordt van de overheid verwacht dat ze een meer pro actieve houding inneemt in het zwemwaterbeheer, bijvoorbeeld bij het aanwijzen van zwemwaterlocaties, en dat ze daarbij de maatschappelijke organisaties betreft. De communicatie en informatievoorziening richting de recreant sterk dient sterk verbeterd te worden, zowel landelijk als op locatie.

- De gewenste eerste stap van de overheid

Als eerste stap van de rijksoverheid wordt verwacht dat ze in Europa inzet op een spoedige herziening van de EU Zwemwaterrichtlijn en dat ze daar in haar huidige beleid op anticipeert.

Oppervlakedelfstoffenwinning

- De problematiek

Investerings van ondernemers blijven uit als gevolg van de onduidelijkheid over het beleid voor oppervlakedelfstoffenwinning in de Noordzee. De vereiste investeringen die nodig zijn, zijn namelijk hoog en de terugverdientijd daarvan is lang. De onzekerheid ligt in de vraag of het rijksbeleid sturend blijft voor winning in de Noordzee nu de rijksoverheid aangekondigd heeft haar verantwoordelijkheid voor het tijdig voorzien van bouwgrondstoffen over te laten aan de markt.

De onzekerheden die bestaan betreffen:

- *Het stimuleren van oppervlakedelfstoffenwinning op de Noordzee*
De overheid heeft in haar beleid altijd prioriteit gesteld aan winnen in het IJsselmeer en Markermeer en in het Nederlands deel van het Continentaal Plat van de Noordzee, boven het winnen in de Nederlandse bodem.
- *De domeinvergoedingen*
Teneinde oppervlakedelfstoffenwinning in de rijkswateren te stimuleren heeft het Rijk bepaald dat voor winning in de Noordzee minder domeinheffing aan de Staat betaald dient te worden dan op het land het geval is. Onduidelijk is of dit beleid wordt gecontinueerd.
- *De geologische beschikbaarheid van beton- en metselzand*
Er is voldoende winbaar ophoogzand in de Noordzee. Er bestaat echter onduidelijkheid over de geologische beschikbaarheid van beton- en metselzand in de Noordzee. Het Rijk heeft een aantal onderzoeken hiernaar gestart, maar heeft inmiddels een deel van de onderzoeken vroegtijdig beëindigd.
- *De randvoorwaarden vanuit Europa*
Het overgrote deel van het beleid voor de Noordzee wordt in Europa vastgelegd. Het is momenteel nog onduidelijk hoe dat beleid is voor het winnen van oppervlakedelfstoffen.
- *De verhouding met andere ruimteclaimende functies op de Noordzee*
Op de Noordzee vinden diverse ruimteclaimende functies plaats en deze nemen verder toe. Het is onduidelijk hoe de verhouding van oppervlakedelfstoffenwinning met deze functies is. Hoe worden de functies onderling afgewogen en welke functie krijgt daarbij prioriteit? Op welke locatie is een bepaalde functie acceptabel?

Rapport blad 5 van 10

- *De positie van oppervlakedelfstoffenwinning in het ruimtelijk beleid*
Nu de rijksoverheid haar verantwoordelijkheid voor het tijdig voorzien van bouwgrondstoffen los gaat laten is het voor de markt onduidelijk wat de positie van oppervlakedelfstoffenwinning wordt in het ruimtelijk beleid. Krijgt winnen in eigen land de voorkeur? Of de import uit de buurlanden (die overigens met dezelfde problemen kampen als Nederland, waaronder dreigende tekorten aan beton- en metselzand en het NIMBY-effect)?
- *De milieueisen in vergunningverlening*
In de vergunningverlening worden milieueisen gesteld aan water, bodem en lucht. Deze eisen zijn soms erg hoog terwijl ze niet altijd even relevant lijken voor het milieu.
- *Het streven naar win-win situaties*
Er bestaat in het huidige beleid bijvoorbeeld een optimale combinatie van winning van ophoozand met vaarwegonderhoud en -verbreding aan de toegangsgeulen en de havens langs de kust. Onduidelijk is of dit beleid wordt gecontinueerd.

- **Mogelijke oplossingsrichtingen**

Marktwerving kan pas goed werken als de randvoorwaarden daarvoor voor alle betrokkenen helder zijn en in het beleid verankerd zijn. Het OWN is van mening dat met name duidelijkheid verschaft moet worden over de volgende randvoorwaarden:

- de locaties waar bepaalde activiteiten (niet) plaats kunnen vinden, inclusief de mogelijke ruimtelijke reservering van die locaties in de Noordzee waar beton- en metselzand voorkomt,
- de milieueisen voor water, bodem en lucht in de vergunningverlening,
- de positie van oppervlakedelfstoffenwinning binnen het ruimtelijk beleid,
- het streven naar win-winsituaties,
- de houdbaarheid van het beleid, in verband met de lange termijn waarop de hoge investeringen ten behoeve van oppervlakedelfstoffenwinning worden terugverdiend,
- het begrip openbaar belang; momenteel kan een activiteit in de Noordzee alleen plaatsvinden als dit een openbaar, maatschappelijk belang dient. Worden hieronder ook mogelijk economisch gunstige perspectieven voor oppervlakedelfstoffenwinning in de Noordzee verstaan?

- **De gewenste eerste stap van de overheid**

Van de overheid wordt verwacht dat ze spoedig helderheid en duidelijkheid schept over het beleid dat voor de Noordzee gevolgd wordt en de voorwaarden waarbinnen marktwerving tot stand dient te komen. Onderdeel hiervan is dat deze voorwaarden goed verankerd worden in het beleid, bijvoorbeeld in een beleidslijn of een nota.

Scheepvaart

- **Problematiek**

Op een aantal thema's presteert de zeevaart onder de maat:

- een goede afvallogistiek ontbreekt,
- de scheepvaart boekt als enige van alle vervoersmodaliteiten weinig voortgang ten aanzien van de luchtverontreiniging,
- de wetten worden nauwelijks gehandhaafd,
- het aantal scheepvaartongelukken is de laatste maanden opmerkelijk hoog.

Een belangrijk probleem is dat de scheepvaart te weinig politieke aandacht krijgt, waardoor er weinig (financiële) capaciteit bestaat voor de problematiek van deze sector. Dit heeft als gevolg

Rapport blad 6 van 10

dat Nederland achterloopt bij de implementatie van internationale wet- en regelgeving op het gebied van veiligheid en milieu. Tevens worden de regels die bestaan niet goed nageleefd en gehandhaafd. Tot slot is er niet voldoende afstemming tussen de diverse betrokken departementen en andere overheden.

- **Oplossingsrichting**

Voor deze sector bestaan volgens de OVN-deelnemers in zijn algemeenheid voldoende wetten en regels. De overheid dient er voor te zorgen dat deze nageleefd worden. Daarvoor is een goede controle en handhaving nodig. Daarnaast dient het interdepartementale overleg en het overleg met andere overheden versterkt te worden teneinde de onderlinge afstemming te vergroten. Tevens dient de overheid tijdig en correct de internationale wet- & regelgeving in de nationale wet- & regelgeving te implementeren.

Voor deze sector wordt regelmatig gesproken over meer marktwerking. Marktwerking kan een goede, sturende werking hebben, ondermeer in de handhaving. Met behulp van een zogenaamde 'Green-Award' kunnen bijvoorbeeld milieuprestaties van ondernemers gestimuleerd worden; de ondernemer die goede milieuprestaties levert betaalt minder havengeld. Een kanttekening bij meer marktwerking is wel dat de overheid in een dergelijke situatie een regiefunctie dient te behouden en dat er eerst een goed werkend marktsysteem moet bestaan dat de functie van de overheid kan overnemen alvorens overgegaan wordt op marktwerking.

Bovenstaande kan gerealiseerd worden in de volgende beleidsproducten: Beheersplan 2015, MAP Zeevaart, MAP Zeehavens, natraject van de 5^e Noordzeeministersconferentie, OSPAR, HELCOM, EU Mariene Strategie, Ministersconferentie inzake zeescheepvaart in 2006 (Zweden).

- **De gewenste eerste stap van de overheid**

Van de overheid wordt een betere controle en handhaving van de wet- en regelgeving verwacht en een tijdige en correcte implementatie van de internationale richtlijnen.

Windenergie

- **Problematiek**

Een belangrijk probleem is dat de windenergie een nieuwe gebruiker is op de Noordzee, waardoor er nog veel onduidelijkheden bestaan:

- **Financieel**

Elektriciteitsopwekking met behulp van windenergie op de Noordzee is iets duurder dan met behulp van fossiele brandstoffen. In de elektriciteitsprijzen zijn echter de milieukosten niet verdisconteerd. Hierdoor ontstaat een oneerlijke concurrentie. Dit kan worden gecorrigeerd met subsidiegelden voor windenergie, waardoor de financiële randvoorwaarden voor investeerder gunstiger worden. Hierbij wordt opgemerkt dat windenergieparken bijdragen aan het voldoen aan de verplichtingen van het Verdrag van Kyoto.

- **Technisch**

De windenergie is als industrietak 20 jaar oud. De laatste paar jaren wordt de kennis uit de windenergie wereld geïntegreerd met de kennis uit de offshore wereld en worden steeds meer offshore windparken gerealiseerd.

- **Communicatie**

De nieuwe gebruiker kent nog niet altijd de juiste kanalen en wordt nog niet altijd

Rapport   blad 7 van 10

geïnformeerd. Dit levert zowel voor de nieuwe gebruiker als voor bestaande gebruikers onzekerheden.

- *Relatie met andere functies en activiteiten*

Voor de sector is nog onduidelijk welke claims er zijn, wat de economische eisen aan claims zijn en hoe zorggedragen wordt voor optimaal ruimtegebruik.

- *Milieutechnisch*

De effecten van de nieuwe activiteiten van de windenergiesector op de omgeving zijn onderzocht in meerdere Milieueffectrapportages en naar verwachting gering. Bij de eerste offshore windparken die zijn gerealiseerd in de Oostzee en de Noordzee zijn geen ernstige effecten geconstateerd bij vogels of zeezoogdieren.

- *Juridisch*

Een belangrijk probleem voor de windenergie is juridisch van aard en betreft het moratorium voor windenergie dat al vanaf het najaar van 2001 effectief is. In 2001 is de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening gepubliceerd en daarin is aangekondigd 6000 megawatt windenergie in zee te realiseren en daarvoor een voor windparken toegesneden vergunningenstelsel te ontwikkelen. In dat kader is besloten tijdens de ontwikkeling van dit stelsel geen nieuwe vergunningen te verlenen. Hierdoor kan de sector nu al ruim twee jaar niet aan de slag, terwijl andere functies en activiteiten doorgaan met het claimen van ruimte op de Noordzee. Inmiddels is er wel uitgebreid overleg tussen de overheid en de marktsector, waarin de markt ook input geeft voor het nieuwe vergunningverleningstelsel.

- **Oplossingsrichtingen**

Het is van belang dat er zo spoedig mogelijk een helder vergunningverleningstelsel komt op basis waarvan vergunningen verleend kunnen worden voor windparken. Veel problemen hangen namelijk samen met het feit dat de windenergiesector een nieuwe gebruiker is. Een deel van de oplossingen voor deze problemen kunnen verkregen worden door ervaringen op te doen en deze te monitoren.

Het wettelijk kader voor het vergunningverleningstelsel staat al redelijk in de steigers. Hiervoor wordt de Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken gebruikt en deze wet biedt goede mogelijkheden om een vergunningenstelsel aan op te hangen, alsook een milieueffect rapportage. De marktpartijen hebben in een brief aan de minister van Economische Zaken een voorstel gedaan voor een concessiestelsel. Hierin zijn ook concrete voorstellen uitgewerkt voor een optimaal gebruik van de Noordzee. Deze brief is ter kennisname als bijlage bij dit rapport bijgevoegd.

De overheid dient duidelijkheid te verschaffen in de locaties waar windturbines worden uitgesloten. Tevens dient nagegaan te worden hoe met andere gebruikers gezamenlijk ruimtegebruik geëffectueerd kan worden. Verder heeft de sector behoefte aan inzicht in de inhoudelijke onderbouwing van politieke afwegingen tussen functies; welke functie heeft politiek de voorkeur en waarom?

- **De gewenste eerste stap van de overheid**

De overheid dient zo snel mogelijk het moratorium op te heffen teneinde de reeds ingediende vergunningaanvragen in behandeling te kunnen nemen. Tevens dient er zo spoedig mogelijk een helder vergunningverleningstelsel ontwikkeld te worden voor nieuwe vergunningaanvragen. De sector wil graag zo snel mogelijk aan de slag. Op deze wijze kan de sector ervaringen opdoen. Indien de praktijkervaring met reeds gerealiseerde offshore windparken in het buitenland onvoldoende inzicht geven in de effecten op natuur en milieu dient dat bij de eerste Nederlandse

Rapport blad 8 van 10

offshore windparken gemonitord te worden, zodat mogelijk maatregelen genomen kunnen worden om negatieve effecten te voorkomen.

Algemene lijnen

Met de bespreking van de problematiek en mogelijke oplossingsrichtingen rond de vier functies is *een eerste stap* gezet richting het aandragen van bouwstenen voor de beleidsproducten van het Rijk voor de Noordzee. Uit deze bespreking zijn een aantal algemene lijnen en discussiepunten gehaald.

- **De rol van de overheid**

Er is behoefte aan een overheid die een heldere rol heeft voor de Noordzee. Daarbij dient voor eenieder duidelijk te zijn hoe de verantwoordelijkheden voor beleid en beheer verdeeld zijn over de betrokken overheden en ministeries.

Binnen deze rol vallen volgens het OWN in ieder geval de volgende taken:

- *Helderheid geven over welke functie waar kan plaatsvinden en de afweging daarvan*
Er dient helderheid te bestaan over de vergunningverlening en het afwegingskader dat gehanteerd wordt voor functies en activiteiten op en in de Noordzee, alsook over de inhoudelijke onderbouwing daarvan.
- *Zorg voor de naleving van de wet- en regelgeving*
Er is dringend behoefte aan naleving van de wet- en regelgeving. Hiervoor is een goede handhaving essentieel. Deze blijkt momenteel nogal versnipperd. Er dient helderheid te komen over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de handhavende instanties. Een suggestie van het OWN is de verantwoordelijkheid voor de handhaving op de Noordzee bij één instantie neer te leggen. Daarnaast kunnen andere, waaronder financiële, instrumenten ingezet worden ter stimulering van het naleven van de wet- en regelgeving.
- *Implementatie van internationale regelgeving*
De rijksoverheid is verantwoordelijk voor het correct en tijdig implementeren van de internationale wet- en regelgeving. Hierbij wordt aangetekend dat de overheid de concurrentiepositie van de Nederlandse ondernemer daarbij in de gaten moet houden (level playing field).
- *Communicatie*
De overheid is verantwoordelijk voor het tijdig, helder en duidelijk communiceren over de bovenstaande punten naar de betrokkenen.

Tot slot geeft het OWN de overheid in overweging de betrokken marktpartijen in de gelegenheid te stellen zelf met voorstellen te komen wanneer er lacunes worden geconstateerd in de bestaande wet- & regelgeving.

- **Een integrale discussie over de Noordzee**

Er bestaat een behoefte aan een maatschappelijke discussie over de Noordzee vanuit een integrale invalshoek, in plaats van de meer sectorale aanpak die vaak gekozen wordt. Deze discussie kan bijvoorbeeld plaatsvinden in het kader van de opstelling van het Integraal Beheersplan 2015. In deze discussie dient het volgende onder meer aan bod te komen:

- *Afstemming van de verschillende functies en activiteiten op de Noordzee*
De vraag is hoe de diverse functies en activiteiten onderling afgestemd worden. In hoeverre sluiten functies en activiteiten elkaar uit of versterken ze elkaar juist? Waar zijn win-win

Rapport blad 9 van 10

situaties te creëren? Waar zijn creatieve oplossingen mogelijk? Welke functies krijgen de voorkeur boven anderen en op basis van welke criteria? Wat zijn de opgetelde effecten van de verschillende functies en activiteiten op de omgeving? Wie monitort deze effecten? Hoe wordt omgegaan met deze effecten?

In de integrale discussie kunnen de overheden en de maatschappelijke organisaties gezamenlijk zoeken naar de antwoorden op deze vragen.

- *De rol van de overheid*

Welke rol dient de overheid nationaal en internationaal te hebben voor de Noordzee? Dient de overheid een meer passieve rol (implementeren internationale richtlijnen) of een meer actieve rol (bijdrage aan de discussie en aan de ontwikkeling van richtlijnen) te spelen op internationaal niveau? Is meer marktwerking en een meer afstandelijke overheid met een meer regisserende rol gewenst op de Noordzee? Wat houdt een meer regisserende rol van de overheid in?

In de integrale discussie kunnen de overheden en de maatschappelijke organisaties gezamenlijk zoeken naar de antwoorden op deze vragen.

- *Integrale visie/wet Noordzee*

De Noordzee kent diverse activiteiten en functies en deze nemen verder toe. Voor de meeste functies en activiteiten bestaat sectoraal voldoende wet- en regelgeving en is er geen behoefte aan extra regelgeving. Over de vraag of bovenstaande discussie moet uitmonden in één integraal plan of integrale wet voor de Noordzee verschillen dan ook de meningen. Veelal is er geen behoefte aan extra regelgeving. Men realiseert zich echter wel dat een dergelijke discussie een opschoneffect kan hebben, omdat veel wet- en regelgeving veelal sectoraal is ingestoken in plaats van integraal.

Tot slot

Het OWN verzoekt u dit advies te betrekken bij de ontwikkeling van de diverse beleidsproducten en in de brede discussie omtrent de Noordzee. Tevens verzoekt het OWN een terugkoppeling per aanbeveling uit dit advies. Het OWN verneemt namelijk graag of de aanbevelingen overgenomen zijn of niet en wat de redenen daarvoor zijn, alsook de wijze en de termijn waarop de aanbevelingen verwerkt worden.

Rapport blad 10 van 10

Verder wil het OVN graag betrokken blijven bij de Noordzee, bijvoorbeeld bij het uitdiepen van bepaalde thema's. Het OVN buigt zelf ook over de vraag hoe vervolg gegeven kan worden aan deze Special Noordzee.

OVERLEGORGAAN WATERBEHEER EN NOORDZEE-AANGELEGENHEDEN,

Drs. M.A.J. Knip

Waarnemend voorzitter

